
Το 1974

Το 1974, μετά την πτώση της δικτατορίας, παρουσιάστηκα στο στρατό ξηράς, αφού πριν με είχε αποβάλει το ναυτικό ως «υπεράριθμο». Μετά την Κόρινθο και την Τρίπολη βρέθηκα στην Ξάνθη. Εκεί γρήγορα ένιωσα την ανάγκη κάποιων βιβλίων για τις πολλές και ανιαρές ώρες που δύσκολα περνούσαν.

Το 1974, μετά την πτώση της δικτατορίας, παρουσιάστηκα στο στρατό ξηράς, αφού πριν με είχε αποβάλει το ναυτικό ως «υπεράριθμο» {1}. Μετά την Κόρινθο και την Τρίπολη βρέθηκα στην Ξάνθη. Εκεί γρήγορα ένιωσα την ανάγκη κάποιων βιβλίων για τις πολλές και ανιαρές ώρες που δύσκολα περνούσαν. Πήγα στη Δημόσια Βιβλιοθήκη της Ξάνθης και μεταξύ των βιβλίων που δανείστηκα πήρα και μια «ανθολογία ελληνικής ποίησης». Όμως τα «χαρτιά» μου στο Α2 γραφείο και η «εθνικόφρων μύτη» του λοχαγού μου τον οδήγησαν κατευθείαν επάνω μου «Τι διαβάζεις Χυτήρη;» «Ποιήματα κύριε λοχαγέ» «Να τα 'δω» και τ' ανοίγει ο αθεόφοβος στις σελίδες που ανθολογείτο ο Βάρναλης. «Ωστε τον κομμουνιστή έφερες στο στρατόπεδο!». Επίπληξη και περιορισμός εξόδου ήταν η μικρή συνέπεια {2}. Η ιστορία είναι κοινή, αξιομνημόνευτη την έκανε η σκοτεινή της σύμπτωση. Την ίδια μέρα πέθανε στην Αθήνα ο μπαρμπα-Κώστας Βάρναλης. Ήταν 16 Δεκέμβρη 1974.

Μου ήρθε στο νου το καλοκαίρι του '65 όταν βρέθηκα για πρώτη φορά στην Αθήνα κι έτρεχα στα βιβλιοπωλεία, δισκάδικα, μπουάτ και διαδηλώσεις. Τότε μ' ένα φίλο, φοιτητής εκείνος, πήγαμε στη Δεξαμενή. Εκεί, σ' ένα διπλανό τραπέζι μου έδειξε τον Βάρναλη με τον Στρατή Τσίρκα, που έπιναν το ουζάκι τους. Πήγαμε να τους χαιρετήσουμε. «Από την Κέρκυρα;» μου λέει ο Βάρναλης «εκεί έχετε τους Θεοτόκηδες τους ψεύτικους κι έναν αληθινό, τον Κωνσταντίνο», «Είναι κι αυτός Αλεξανδρινός όπως εσύ» του λέει ο Τσίρκας. Εγώ απόρησα, μόνο μετά από καιρό στα διαβάσματά μου είδα ότι ο Βάρναλης, όπως κι ο Κωνσταντίνος Θεοτόκης συνεργάστηκαν στις αρχές του αιώνα με τον Αλεξανδρινό Στέφανο Πάργα και το σημαντικό περιοδικό του «Γράμματα». Τη μορφή του Βάρναλη με το σκαμμένο πρόσωπο και τ' άσπρα μαλλιά να πετιόνται την είχα πάντα στο μυαλό

μου όταν διάβαζα τα ποιήματά του. Άλλοι καιροί άλλοι άνθρωποι. Τη λογοτεχνία την προσεγγίζω με αλλόκοτη αίσθηση, γι' αυτό δεν είμαι κριτικός της. Ο ποιητής Βάρναλης δεν ξεχώρισε από τα «πιστεύω», τη στάση ζωής και την εποχή του. Είναι γνωστός πάνω απ' όλα. Γι αυτό και το έργο του, πέρα των υπερβολών και των οργισμένων επικαλύψεων, καταγράφεται στη Γραμματεία μας. Το δίπολο πόνος-οργή το χαρακτηρίζει. Προσωπικά ο πόνος και η ευαισθησία που προκύπτει από αυτόν μεταφράζεται σε ποίηση. Η οργή λιγότερο, η ειρωνεία όμως είναι ένα έμφυτο συστατικό. Ο Βάρναλης

---

1. Ήμουν όντως μεγάλος σε σχέση με τους άλλους και ανυπότακτος λόγω παραμονής μου στο εξωτερικό την επτάχρονη περίοδο της χούντας.

2. ... ενώ ήμουν θύμα. Θα μπορούσα να τον καταγγείλω για... «πνευματική παρενόχληση».

Πηγή: http://hitiris.eu/downloads/stories/TH_archive0041_stories1379340223.pdf

Δημιουργία αρχείου: 16-09-2013 17:03
